

A TENGERPART

NAPILAP.

VII. évfolyam.

FIUME, kedd 1910. május 31.

121 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Violo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Felirattal: Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor. Félévre . . . 12 kor. Egy hónap . . . 2 kor.

Egyes szám ára 3 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

A vasutasok lakbérnyugdija.

Az államvasuti alkalmazottak nagy és tiszteletre méltó taborában bizonyára a legnagyobb örömet és megelégedést fogja kelteni lapunknak még szombaton este vett értesülése, hogy a magyar királyi államvasutaknál a lakbérnyugdij intézménye már legközelebb életbe lép. Az erre vonatkozó tervezetet, amelyet az államvasutak igazgatósága dolgozott ki, Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszter hozzájárulásával jóváhagyta s az a legközelebbi időben már életbe is lép.

Hieronymi Károly ezzel a nagy és jelentős kérdéssel sok ezer családapának és családoknak sorsát tette biztosabbá, jövőjét nyugodtabbá. Évtizedek óta vajudik ez a kérdés, mely most egy humánus és méltányos elhatározásra megoldást nyert.

A most életbeléptetendő mélyreható újításnak lényege az, hogy a magyar királyi államvasutaknak minden nyugdíjra igényt szerzett alkalmazottja akkor, amedőn a tényleges szolgálatból megvált, elmaradó lakbérének kárpótlásaképpen a részére járó szabályszerű nyugdíjon felül lakáspénzpótlékot is kap, amely az élvezett fizetés és esetleg korpótlék, valamint személyi pótlék 15 százalékában állapítatik meg azzal a korlátozással, hogy a lakáspénzpótlék az illető fizetés után járó lakáspénz 50 százalékát meg nem haladhatja. A lakáspénzpótlékban az alkalmazottak özvegyei és árvái szintén részesülnek, amennyiben a részükre járó szabályszerű ellátás megállapításánál a férj illetőleg az atya által kiérdemelt lakáspénzpótlékösszege szintén számításba vétetik.

Marx János, a Máv. elnökgazdátja e tárgyban az alábbi rendeletet közli a Máv. összes alkalmazottaival:

„Folyó évi február hó 2-án 155838/909. szám alatt kelt felterjesztésére értesítem az igazgatóságot, hogy az államvasuti alkalmazottak anyagi jólétének előmozdítására irányuló törekvéseket a magam részéről a rendelkezésre álló eszközök keretében mindenkor örömmel igyekezem előmozdítani és ezért az említett alkalmazottak régóta és ismételtlen megnyilvánult közóhajt, valamint az igazgatóság jelentésében foglalt javaslat indokait méltányolva, a pénzügyminiszter urral egyetértőleg hajlandó vagyok hozzájárulni ahhoz, hogy az államvasutak nyugdíjintézete alapszabályainak megfelelő módosításával — az államvasuti alkalmazottak részére a lakáspénz-illetményük után is bizonyos mérvű nyugdíjigény biztosítsák, illetve az említett alkalmazottak nyugdíja — az alább közelebből megjelölt módosítások és feltételek mellett — az említett címen felemeltessek.

A szóban levő intézkedés megtételét a következő feltételek érvényesítéséhez követem:

Minden tényleges szolgálatban álló nyugdíjintézeti tag köteles lesz a lakáspénz után járó nyugdíjra való igényt — megfelelő mérvű tagjárulékok fizetése útján megszerezni.

A lakáspénz után járó nyugdíjösszeg megállapításánál az utolsó fizetés, valamint az eset-

leges korpótlék és a fizetés természetével bíró személyi pótlék együttes évi összegének 15 százaléka veendő alapul. Ha azonban ezen évi illetmények 15 százaléka nagyobb volna a legutóbb élvezett fizetés után Budapestre nézve megállapított lakáspénz 50 százalékánál, ez esetben a lakáspénz után járó nyugdíj megállapításánál a budapesti lakáspénz 50 százaléka veendő számításba.

A nyugdíjintézeti alapszabályokban megállapított évi maximális 12.000 korona nyugdíj is csak a lakáspénz után a fenti alapokon megszabandó nyugdíjtöbblettel emelhető.

A nyugdíjintézet tagjai a lakáspénz után megállapítandó nyugdíjtöbblet-re való igény fejében a jelenlegi árszabályszerű járulékokon felül a következő járulékok fizetésére kötelezettek:

a) A tényleges szolgálatban álló jelenlegi nyugdíjintézeti tagok részéről a 12.000 koronát meg nem haladható évi fizetés, kor- és személyi pótlék együttes összege 15%-ának 50%-a fizetendő az életbeléptetés napjától kezdve 12 havi részletben.

b) Az új nyugdíjintézeti tagok felvételi díjtöbblet címén a nyugdíjintézetbe való belépésük idején élvezett fizetésük és esetleges személyi pótlékuk 15 százalékának 22 százalékát tartoznak fizetni, 48 havi részletben.

c) A tényleges szolgálat tartama alatt folyó járulékként a tagok által mindenkor — de legfeljebb 12.000 korona — évi fizetés, kor- és személyi pótlék együttes összegének 1.8 százaléka, a mozdony- és vonatkísérő személyzet részéről pedig az említett illetményeknek 2.7 százaléka fizetendő folyó havi részletekben.

d) Minden fizetésemelés és korpótlék, valamint fizetés természetével bíró személyi pótlék engedélyezése alkalmából a nyert illetménytöbblet 15%-ának 50%-a fizetendő, 12 havi részletben.

A kérdéses intézkedés életbeléptetésének határidejéül a folyó évi július hó első napját állapítom meg.

Midőn megjegyezném, hogy a célba vett intézkedés a nyugdíjintézeti alapszabályok megfelelő módosítását igényelvén, a szóban levő ügy e célból a nyugdíjintézeti bizottság elé terjesztendő, s az említett bizottság által elhatározott alapszabálymódosítás jóváhagyás végett hozzám felterjesztendő lesz, de egyúttal értesítem az igazgatóságot, hogy a nyugdíjintézeti alapszabályok módosításánál figyelembe veendő végrehajtási részletkérdésekre nézve utasításaimat az igazgatósággal utólag még közölni fogom. Budapest, 1910. május hó 27-én. Hieronymi.

Marx János elnökgazdátja e rendelethez a következő sorokat fűzi:

Midőn e magas rendeletet őszinte megelégedéssel örövendetes tudomásul közlöm, tudatom azt is, hogy az annak végrehajtására szükséges intézkedések nyomban megkezdettek.

Benső megelégedésemre és igaz örömemre szolgál, hogy ez intézkedés folytán a kereskedelemügyi és pénzügyi kormány jóindulatából és anyagi gondoskodásából minden alkalmazzott hön öhajtott vágya teljesült s a magyar kir. államvasutak alkalmazottai az által, hogy lakáspénzük egy része részükre és családtag-

jaik részére nyugdíjas állapotukban is biztosítva lett, újlag is messzemenő anyagi támogatásban részesülnek, úgy hogy helyzetük a szolgálatból való kiválás esetén ismét jelentősen javult.

Hiszem és elvárom, hogy az egész személyzet kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ö nagyméltóságának s illetőleg a magas kormány emez újabb kegyes gondoskodását teljesen méltányolja s anyagi jólétének előmozdítását és biztosítását továbbra is buzgó és lelkiismeretes szolgálattal és önzetlen odaadással fogja viszonzni. Budapest, 1910. évi május 28-án. Marx János elnök.

UJDONSÁGOK.

— **Maylender programbeszéde.** Maylender Mihály dr. Fiume munkapárti képviselő jelöltje, ma hétfőn este kilencedfél órakor a Deák-szálló nagytermében tartja meg programbeszédét.

Maylender dr. mai programbeszédében a hatvanhetes kiegyezéssel, a parlamenti pártokkal, az általános választói joggal, a fiumei törvénykezéssel s a közigazgatási törvényekkel, a kereskedelemmel és a tengerészettel s végül Fiume autonómiájával fog részletesen foglalkozni.

A rendőrség a programbeszéd zavartalanlásának biztosítására megtette a szükséges óvintézkedéseket. A programbeszédet a rendőrség részéről Biasi Miklós dr. rendőrfőkapitány helyettes fog megjelenni s ő rendelkezik s rendőri készütség felett is.

Maylender Mihály dr. programbeszédét szerdán június elsején este fél kilenc órakor ugyancsak megismétli, amikor a magyarsággal ismerteti meg programját.

— **Házasság.** Hirsch Hugo, a Királymalom Hedrich és Strauss R. T. főtisztviselője eljegyezte Harimann Annuska kisasszonyt, Hartmann Józsefnek, az Adria tengerhajózási rt. igazgatójának hájos leányát.

— **Bankett Lucich tiszteletére.** Lucich Kelemen királyi táblai bíró tiszteletére szombaton este bankett volt a Deák szállóban, amelyen a törvényszék, járásbírók bírói és jegyzői kara, továbbá az ügyészség részéről Mayer helyettes ügyész vet részt. A banketten megjelent Thierry lovag ügyészségi elnök és Pancera István táblai bíró, a járásbírók vezetője is. A társaság tagjai vidám hangulatban sokáig voltak együtt s szívesen ünnepelték Lucichot kiütetése alkalmából.

— **A Fiumei Aszfaltgyár újabb visszaélése.** Ismeretes, hogy a „Fiumei Aszfaltgyár“ részvénytársaságot pályázati szabálytalanságokért és más egyéb visszaélésekért számos közszállításközlő kizárták. A gyár azonban a kellemetlen tapasztalatokon nemcsak nem okult, hanem megbízhatatlanságát újabb ténnyel igazolta. A fiumei osztálymérnökség ugyanis az új zárómólón épülő fabaraktetőfedési munkálataira irt ki pályáza-

tot, amelyre az aszfaltgyár is benyújtotta ajánlatát. A gyár a munkálatot háromezeröttszáz korona vállalati árban el is nyerte, azt azonban óvatosan elhalgatta, hogy tetőfedési anyaggyártásra gyártelepe nincs berendezve. Mikor a tetőfedési anyagot át kellett volna venni, Szánthó főmérnök, az osztálymérnök-ség vezetője megtudta, hogy azt Bécsben készítették el s onnan szállították Fiuméba. Az osztálymérnökség erre, minthogy a vizsáélésekről megdönthetetlen bizonyítékokot szerzett be, a hazai ipar védelmére való tekintettel megtagadta a tető fedőanyag átvételét s a munkálatokra új árlejtést hirdetett ki. A bajba jutott gyár erre minden lehetőt megkísérelt, hogy bécsi gyártmányát az államvas-átakkal átvethesse, törekvése azonban eredménytelen maradt s az anyag ma is a gyár udvarán van felhalmozva. Említésre méltó, hogy a „Fiumei Aszfaltgyár“ nemrég zászlót cserélt s cégét „Magyar-Horvát Aszfaltgyár“ elnevezésre változtatta át, hogy visszaéléseit új cégér alatt folytathassa.

— **Haller Irma bucsufellépte.** A vasárnap esti előadás közönsége gyönyörű óvációt rendezett a bucsuzó Haller Irmának, aki a „Tündérszerelm“ című regényes daljáték- van Csillát játszotta. A zsufozásig megtelt szinkör percekig tartó tapssal fogadta a műpésznőt s az első padsorok előkelő közönsége bazar rózsasövel borította el Hallert, úgy, hogy képtelen lett volna táncát ellejteni, ha a szinpadot elborító rózsákat el nem szedik. Mindvégig lelkesen tüntettek a művésznő mellett, akit ezen estén közel ötvenszer hívtak a lámpák elé. Négy szép virágkosarat, számos csokrot és egy aranyplakettet is kapott. A virágajándékok között feltűnést keltett a színügyi bizottság hatalmas nemzeti színű szalaggal ellátott gyönyörű virágkosara. Az előkelő hölgyközönség kezdeményezésére a publikum még az előadás után is ünnepelte Hallert s megtörtént az a Fiumében páratlanul álló eset, hogy egy több száz főnyi tömeg folytonos tapsok és éljenzések között kísérte a Deák korzón levő lakására a művésznőt, aki könnyekig meghatva köszönte meg ezt a meleg, váratlan ünnepeltetést. Az előad-áson szintén számos virágkosarat és egy virággal diszitett hegedűt kapott Erneyi Aurélia, aki Cincér tücsök királyt játszotta. Ennek a mindig sikkes, bájos és gráció- zus tánc- és énekművésznőnek szintén sokat tapsoltak tegnap. Két szép csokrot és egyéb ajándékokat kapott az operettszemélyzet ezen bucsuzóján Déry Rózi is, akinek a darabban ugyan kis szerepe volt (Órzi) de a közönség még ebben a parányi szerepben is elhalmozta őt szeretetteljes óvációival, amelyekre a szedőn alatt produkált művészi játékával bőven rászol- gált. Székely Gyula, aki a Népszínház-Vigope- rában negyvenhátszor adta tegnapi szerepét, olyan művészzel játszott és énekelte Gergőt, amilyent tőle ebben az idényben még alig hal- lottunk. Tapsokban bőven volt része. Bérczy (Csalabér) kitűnően játszott. Gyönyörűen éne- kelt Bán Tivadar (a remete) és kis szerepeik- ben kiválóak voltak Uti Gizella (Borbáia) és Havassy Szidi (Csalabérné) A B. Horváth Irma által betanított balletkar tegnap dicsőre- rére vált bájos mesterének, de a jól sikerült előadásban tán legnagyobb Huber karmester érdeme, aki a nehéz kórusokat betanította és az ő elismert tökéletes zenei művészetével érvényre juttatta ezen operaszertű magyar zenemű minden szépsé- gét. Az előadás egyuttal jutalomjátéka volt a karmesternek, akit tisztelői hatalmas babérko- szorúval leptek meg. A neki rendezett zajos óvációt fáradtságos munkájával bőven meg- érdemelte.

— **Székely Gyula a budapesti Operá- ban.** Mészáros Imre, a budapesti operaház igazgatója ma levelet intézett Székely Gyulához, Balla Kálmán szintársulatának kiváló baritonis- tájához, melyben meghívja, hogy június 3—8 között az operaház szinpadán próbaéneket tartson.

— **Három emelődaru a molo lun- gon.** Annak idején részletesen közöltük, hogy a kereskedelmi miniszterium a Molo Maria Teresan vágánypárt fektettet le s három emelő- darut is elhelyeztetett ott, hogy a gőzöskön ér-

kező tömegarut közvetlenül a vasuti kocsikba lehessen átrakni. A három emelődaru közül egyet a tengerészeti hatóság, kettőt pedig a máv. igazgatóság fog felszereltetni. A költség- előirányzat szerint a három emelődaru mintegy háromszázötvenezer koronába, a felszerelés s felállítás pedig körülbelül másfélszáz ezer koronába fog kerülni: A félmillió emelődaru be- szerzésére és üzembehelyezésére az államvas- utak igazgatóság legközelebb írja ki a nyilva- nos árlejtést.

x **Bucsuelőadások a színházban.** A színházi iroda közli: Ma, hétfőn és holnap kedden lesz a két utolsó magyar színelőadás a színházban. Ezen a két estén vesz bucsut a közönségtől az egész vigjáték együttes, élén Balla Kálmánnal, aki nemcsak mint igazgató, hanem mint színész és rendező is kedden mond istenhozzadót a fiumei publikumnak. Mindkét estén a „Vigyáz a nőre“ című francia újdonság szerepel a műsor, mely a lányköz- önségnek nem való pikantériától éppenséggel nem ment.

Csütörtökön már Trieszben a Politeama Rossettiben játszik a társulat. Az igazgatóság ez uton is köszöni azt a jóindulatot, mely- ben ő és társulata a lefolyt idényben a fiumei közönség részéről állandóan része- sült.

— **Utcai verekedés.** Szombaton estefelé nagy verekedés volt a Piazza Zichyn. Madzo Alaga harminc éves boszniai és Beciragic Kali tizennyolc éves petrovaci illetőségű napszámó- sok munkakérdések miatt összeszólkoztak, majd verekedni kezdtek. A verekedés zajára nagyszámu kíváncsi verődött össze. Az elő- siető rendőr a két dühös embert szét- választotta s a rendőrségre kísérte, ahol letar- toztatták őket.

— **Harcias kofák.** Nacinovich Giovanna negyven éves feistritzi és Pace Anna negyven éves gospici illetőségű vásárcsarnoki kofák már hosszabb ideje ellenséges viszonyban álltak egymással. A régi gyűlölet tegnap délelőtt nagy erővel tört ki belőlük s a csarnok mellett szidalmazták egymást, majd birokra mentek s végül romlott burgonyával dobálták meg egy- mást. A két verekedő kofát a rendőrségre ki- sérték, ahol eljárást indítottak ellenük.

— **Copaitich Zsigmond kitüntetése.** A király Copaitich Zsigmondnak, az Ungaro- Croata hajózási társaság igazgatójának és tör- vényes utódainak a kereskedelmi hajózás körül szerzett érdemei elismerésül a magyar nemes- séget adományozta bakari előnévvel.

— **Hangverseny.** Ma hétfőn este a fil- harmonikus egyesületének nagy termében Sillich baritonista, Murgurgo Adolf cellista, Le- vi Klotild zongorakíséretével jótékony célú hang- versenyt rendeznek a gyermekbarát egyesület javára. A hangverseny iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— **A rendőrök új egyenruhája.** A rendőrlégység között tegnap délelőtt osztot- ták ki az új egyenruhákat s tegnap délben, a déli őrszem váltásnál az őrszolgálatot teljesítő rendőrök már az új egyenruhában vonultak ki. Az izléses egyenruhába öltözött rendőröknek egész nap sok nézőjük akadt.

— **Torpedóhajó Fiumében.** A haditen- gerészet I. számú torpedóhajója ma reggel gyakorlatozás közben kikötőnkbe érkezett.

— **Guebracho rakomány.** A „Belrorie“ trieszti vontató gőzös ma ideérkezett magával vontatva a „Frida“ és „Mária“ dereglyéket a melyeken összesen háromszáz tonna guebracho rakomány volt.

— **A Staindl per tárgyalása.** Jelentettük már, hogy az ügyészség Staindl Ottó volt rend- őrfogalmazó sikkasztási bűnygyében elkészítette a vádiratot. A terjedelmes vádiratban az ügyész- ség azzal vádolja a hűtlen tisztviselőt, hogy 1903-tól 1909. márciusig mint a rendőrbíróság vezetője, pontosan meg nem állapítható, de kétezer koronát felülhaladó sikkasztást köve- tett el. Az ügyészség Staindl ellen a büntető- törvénykönyv 482. szakaszába ütköző s a 463. szakasza szerint minősítendő hivatali sikkasztás büntette miatt emelt vádat. A törvényszék mint értesülünk, a Staindl per tárgyalását jú- nius hatodikára tűzte ki s a tárgyalásra vonat-

kozó idézéseket már el is küldötte az érdekel- teknek.

— **Leesett a gyalogutról.** Sicich Santo fiumei kőműves szombaton éjjel hazamenet szerencsétlenül járt. A kőműves ugyanis a me- redék hegyoldalon vezető gyaloguton megcsu- szott s a gyalogut mellett levő mintegy három méternyi mély árokba esett. A súlyosan megsérült Sicichet a mentők lakására szállították.

— **Letartóztatott ékszerlovajok.** A rendőrséget szombaton este értesítették, hogy Portoróban egy uri család lakásába ismeretlen tettesek betörték és onnan mintegy hatszáz korona értékű ékszer raboltak el. A rendőrség megindította a nyomozást s csakhamar letar- toztatta Jovanovich Ignác huszonhat éves csa- vargót büntársával együtt, akik ellen alapos gyanu merült fel, hogy ők követték el a betör- ést. A rendőrség mindkettőt átadta a susáki csendőrségnek.

— **A kikötőből.** Május 30-án. *Érke- zett:* „Urano“ osztrák gőzös Konstantinápoly- ból 500 zsák korpával. „Goritia“ osztrák gőzös Alexandriából 1070 bál dohánnyal, 30 hordó borral és 10 tonna vegyes áruval. „Giuseppe Verdi“ olasz vitorlás Siracusából türesen.

— **Abbázia és Lovrana vendégei.** A szomszédos Abbázia fürdő- és üdülőhelyet ja- nuár 1-étől május 25-éig összesen 17,055 für- dővendég kereste fel. Május 19-étől 25-éig a vendégek száma 548-cal szaporodott. A május 25-én ott üdülők száma 2176 volt.

Az Abbázia tőszomszédságában levő Lov- ranát május 20-ától 27-éig összesen 86 ide- gen kereste fel.

— **Az abbáziai Szező-sanatoriumba** az elmúlt napokban a következő vendégek ér- keztek: Beinnel S.-né magánzőnő Budapestről, Finály Ilona kereskedőné Budapestről, Meitner O. gyáros, Meitner E. urnővel és ennek gyer- mekével Budapestről, Székely István malomtu- lajdonos, Éder Ernő máv. felügyelő Budapestről, Elfer Imre Budapestről, Szegedy-Maszk Heléna szerkesztő neje Budapestről, Bajmoki Vajda szolgálonőjevel, Gulden Rezső tisztviselő Bécsből, Láng József magánző nejevel Budapestről, Vas Lily orvos leánya Budapestről, Halmi Margit kisasszony Kisvárdáról, Mark- breit Zsigmond kereskedő neje, leányával Aszód- ról.

— **Hogyan fognak az olasz lapok elő- fizetőt.** Az olasz ember nem szeret újságra előfizetni, éppen ezért az olasz lapok minden- féle csábító ajándékokkal és ígéretekkel ipar- kodnak a közönséget előfizetésre bírni. A római Tribuna például acetilénlámpát ad annak, aki egész évre husz lírával fizet elő; aki pedig huszonnégy lírával fizet elő, az az acetilénlám- pán kívül még illusztrált hetimellékletet is kap. Összesen kilencvenhat különféle változatban lehet előfizetni a Tribunára, amint az ember valamelyik folyóiratot, utitáskát, prémgallért, töltőtollat vagy más egyébét akar. A Giornale d'Italia előfizetési ára tizenhat líra; aki husz lírát fizet, az ezüstórát is kap. Nagyobb előfi- zetési díjért a lap folyóiratokat is ad. A ná- polyi Matino ráadásképpen elegáns parfümeket ad előfizetőinek, míg kolegája, a szin- tén Nápolyban megjelenő Pungolo likőrös- készletet ad. Seroa Matild lapjának az elő- fizetői ezüst-salátátalat kapnak, de színházi látcső, ezüstóra és esernyő között is választ- hatnak.

Azonkívül minden előfizető egyszer ingyen lefényképeztheti magát és résztvehet a Seroa Matild által rendezett ünnepeken. Az ugyan- csak Nápolyban megjelenő Don Marzio című lap tizenöt líra évi előfizetési ártért a lapon ki- kívül órát vagy kávékészletet is ad. Legjobban járnak azonban a genuai Secolo XIX. előfizetői mert ezek az előfizetési áron kívül csekély rá- fizetéseit nyolcvanhárom ajándéktárgy között választhathatnak, de aki azonkívül még tizen- két lírát fizet, az gázkályhát is kap; az első háromszáz előfizető pedig külön jutalmul egy- egy üveg Espernay pezsgőt. Végül még a tu- rini Stampa említendő, amely minden hatodik előfizetőnek egy San Marino köztársasági sors- jegyet ajándékoz, amelyivel az illető szerencsés esetben kétszáz ezer lírát nyerhet. Mégis csak józanabb a mi magyar közönségünk, mely elő- fizetési pénzért — jó lapot akar.

— **Esti járatok Abbázia—Fiume kö- zött.** A Magyar-Horvát Tengerhajózási társaság

tudomásul hozza, hogy f. é. június hó 1-től kezdődőleg — kedvező idő esetén — naponta este 10 órakor Abbáziából Fiuméba még egy járatot fog létesíteni. A társaság fentartja magának azt a jogot, hogy külön alkalmak esetén a gőzöst más órában is elindítsa, mely esetekben az indulás órája külön lesz megjelölve.

Ezen esti járatokra, a termes-gőzösökön fizetendő árak érvényesek és úgy a menetérti jegyek valamint a bérletjegyek is használhatók.

Távirat ◀▶ Telefon

Tisza tegnapi kortesutja.

HAJDUBÖSZÖRMÉNY, máj. 30. Tisza István gróf tegnap ideérkezett s munkapárti Somlyó Lajos érdekében nagy beszédet mondott. A grófot a lakosság határtalan lelkesedéssel fogadta. Rendzavarás nem történt, mindössze egy suhanc dobott követ Tisza felé. A kő azonban nem találta el Tiszát. Tisza beszédében megcáfolta azokat a híreszteléseket, hogy közte és Lukács között ellentét van. Kijelentette, hogy közöttük lényeges ellentét nincs s az erőszakos házszabálmódosítást már ő sem akarja. Tisza végül Justhék taktikázásával foglalkozott.

A király elutazása.

BUDAPEST, máj. 30. A király tegnap este hét órakor hagyta el a magyar fővárost, hogy Boszniába utazzék. A várpalotából a keleti pályaudvarig vezető utakon nagy közönség állott, amely lelkes óvációkban részesítette a királyt. A pályaudvaron a király Boda Dezső főkapitányhoz fordult, akinek örömet fejezte ki, hogy az utcákon oly sokan voltak és oly szeretettel üdvözölték. Az udvari különvonatot a magyar határig Marx elnökgazgató vezette.

Heves tüntetés Apponyi ellen.

DOMBOVÁR, máj. 30. Apponyi Albert gróf tegnap Szluha József Kossuthpárti képviselőjelölt támogatására Dombováron járt. A népgyűlést a templom előtti téren tartották meg. Mikor Apponyi az emelvényre lépett a tömeg óriási lármával s abcug kiáltásokkal fogadta. A láрма olyan hosszú ideig tartott, hogy Apponyi csak késedelemmel tudta megkezdeni beszédét. A csendőrség és a tömeg között majdnem összeütközésre került a sor. Mikor a csendőrség a zavargókat elnyomta, Apponyi belekezdhetett beszédébe, amelyet sípolással, füttyüléssel és dobolással gyakran megzavartak. Ezután Szluha beszélt, a mivel a népgyűlés befejeződött.

Nem sikerült programbeszéd.

SZIKSZÓ, máj. 30. Csermák Ernő Justh-párti képviselőjelölt tegnap akarta itt elmondani péogrammbeszédét, Beszédét azonban az ellenpárt tüntetései miatt nem mondhatta el s kénytelen volt eredménytelenül eltávozni.

Hodzsa visszalépett.

TRENCSÉN, máj. 30. Hodzsa Milán itteni nemzetiségi képviselőjelölt ma a jelöltségtől visszalépett.

Mikszáthot holnap temetik.

BUDAPEST, máj. 30. Mikszáth Kálmánnak holttestét ma reggel a Reviczky-utcai gyázházból a Magyar Tudományos Akadémiába vitték, ahol a nagy előcsarnokban felravatalozták. A temetés iránt a kormány intézkedett. Mikszáthot holnap délután félnégy órakor temetik. A családhoz ma is halomszám érkeznek a részvétlívjak és levelek. A kabinetiroda ma a király nevében rendkívül megleghangu táviratot intézett az elhunyt özvegyéhez. A budapesti újságírók egyesülete Ágai Béla dr. indítványára elhatározta, hogy országos gyűjtést indít méltó siremlék és ércszobor felállítására.

Zavargó sztrájkolók.

ARAD, máj. 30. Az itteni nyomdász sztrájk megtörésére Szegedről Aradra hozatott, nyomdászokat a pályaudvaron a sztrájkolók megtámadták. Több nyomdatulajdonost az utcán inzultáltak. A rendőrség végre a zavargókat szétszlatta.

Öngyilkos uriaszony.

BUDAPEST, máj. 30. Steiringer Géza gépgyári tisztviselő neje, Surányi Margit ma reggel revolverrel agyonlőtte magát s nyomban meghalt. Az öngyilkosság oka eddig ismeretlen.

Nyilt-tér*.)

M. kir. tengerészeti hatóság.

2968/910. számhoz.

Hirdetmény.

Mindazok, kik a jövő, 1910—11. tanévre a m. kir. áll. tengerészeti akadémiába, mint bejáró növendékek fölvetetni óhajtának, felhívatalnak, hogy szabályszerűen kiállított folyamódványukat legkésőbb f. évi június hó 15-ig a m. kir. áll. tengerészeti akadémia igazgatóságához benyújtsák.

A jelzett határidő letelte után beérkező folyamódványok nem fognak tekintetbe vétetni.

Tudakozódásokra az igazgatóság ad felvilágosítást.

Fiume, 1910. évi május hó 14-én.

A m. kir.

Tengerészeti Hatóság.

*) E rovatban közlöttekért a beküldő felelős a szerk.)

Előkelő pénzügyintézet keres gép- és gyorsírónőt, ki a magyar és német nyelvet teljesen bírja. Ajánlatok „Pénzügyintézet” címen a kiadóhivatalba intézendők.

Intelligens fiatal uriaszony, a magyar és a német nyelvben perfekt, némi angol és francia nyelvismerettel, szép kézírással, jól zongorázik, megfelelő állást keres irodába vagy mint reprezentáló hölgy Cim a kiadóhivatalban

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinok. a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina. — Grand Hotel Lido. Villák. Parkok. Automobilok.

Lido-Velence Uj nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM
Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 percnnyire —
Kifogástalan magyar s bécsi konyha. Hamisítatlan borok. —:— Olcsó árak.

40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére

Cantrida "FIUME" vendéglő

●● a fürdővel szemben. ●●

Szép árnyékos kerthelyiség teképpályával kitűnő magyar és olasz konyha hamisítatlan magyararadi bor.

Kőbányai polgári és duplamaláta sör.

Számos látogatásért esedezik

Ragg Mihály, vendéglős.

Tulhalmazott = = raktár miatt

a két helyiségembe (Corso Maraz ház és via Lido 1) levő

= összes cipő és bazár-árakat =

= = = meglepő olcsó áron = = =

adom el. Nagyobb mennyiségű különféle maradékok is érkeztek. Mindenki használja ki a ritka alkalmat szükségletének fedezésére.

Kivaló tisztelettel **N. WALDMANN.**

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó árakon.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jöhrnevi kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnazené.

TULAJDONOS:

ifju BUDAI KÁROLY

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban. Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

Ujságelárusítók (rikkancsok)

jó heti fizetéssel és eladási jutalékkal felvételnek

„A TENGERPART” kiadóhivatalában Vicolo dell’ Ospedale, Wurzer-ház.

Adria szálló és étterem

Adamic és Adria utca FIUME Zmaic palota

A város központjában a hajóállomás közelében. Kényelmesen berendezett szobák tengeri kilátással, fürdőkkel és vilányos világítással.

Kitűnő német és olasz konyha.

Hamisítatlan borok. Elsőrangú sör.

Tulajdonos: de Negri Tranquillo.

Perosa Péter - Fiume Via Remai 1.

Nagy papirkárpit raktára.

A legelső gyárakból való, legújabb mintájú fali tapéták nagy választéka olcsó áron.
Elvállal bármely festő-, dekorateur-s papirtapéta-munkát kifogástalan s szép kivitelben.

Bratovich G. N.

: elsőrendű könyvkötészete :
a Castello utca 9. számú Kucich házban van. Telef. sz. 766.

Rifogástalan munka. :-: Olcsó árak.

Megnyilt! ▲ ▲ Megnyilt!
MERKUR KÁVÉHÁZ

a vasuti állomással szemben
Legjobb minőségű kávéházi italok. - - -
MAGYAR BOROK.
- - - - - Pontos és tiszta kiszolgálás.
A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.
A n. é. közönség pártfogását kéri
KONRAD FERENC tulajdonos.

Jég tiz perc alatt

A jelenben létező legegyszerűbb, legpraktikusabb és legolcsóbb

jéggép kézi hajtásra

kórházak, gyógyszerészek, orvosok, hástartások, jéggyáraktól távolos gazdaságok, községek, ipartelepök stb. részére.

Könnyű kezelés! Teljesen veszélytelen! Csekély üzemi költség!

- 1. sz. nagyság 2 jégform., 10 perc alatt kb. 1 kg. jeget készít, drbjá 1 adag hűtőszóval 90 K
- 2. " " 3 " 10 perc " kb. 1 1/2 " " " 1 " " 100 "
- 3. " " 4 " 10 perc " kb. 2 " " " 1 " " 120 "

A gépek raktárainkban bármikor kimerőbálhatók!

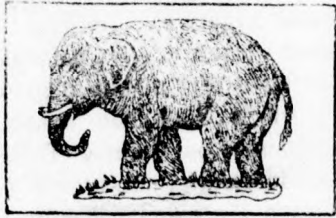
Megrendelések csak a beérkezés sorrendjében teljesíthetnek; késedelemnek elkerülése végett előjegyzéseket legkésőbb Jun. hó 10-ig kérünk, különben nem szavatolhatunk a kelő időre való szállítást.

CSÁKI és HERBST műszaki nagykereskedés
Budapest, V. Kálmán-utca 21.

2 évi jutálás.
VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.-
„Olla“-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja.
Kapható Fiumében: a Prodám, Catti, Mizzan és Budak-féle gyógyszerárakban, továbbá F.lli Pavacic és Benco Ernő drogeriában. Erd. árjegyzék ingyen az „OLLA“ Gummiközponttól Wien 11297 Praterstr. 57.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.
Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.

VÉDJEGY.
A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.
Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik- és üvegekészletek óriási raktára.
Szabad megtekintés. **78 kiállítási terem.** Magyar ügyvezető.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Via Fosso 8 sz. alatt levő Cussar-házban

kész férfi és gyermekruha üzletet nyitottam

Nagy raktár felöltőkben, fiu- és gyermeköltönyökben. Mérék utáni ruhák jutányos áron. Számos megbízást kér

Rados Rudolf.

Varieté Hotel Susák

Esténként elsőrendű művészi erők fellépte.
Minden hó 1-én és 15-én új műsor.
Belépti díj 1 kor. - Kezdeté 9 órakor.

Mardegani Gius. Droguista

Fiume Deák korzó 28 a De la Ville épületében. Droguista cikkek, vegyszerek, festékek, fénymáz, ecsetek, illatszerek, orvosi szerek és mindenféle szappan nagy raktára.

Mauthner Ödön féle magvak. Rum, cognac, tea, csokoládé, kakao, stb. Saját padló-fénymáz gyár.

VENIER szálló és étterem VELENCE

Bacino Orseolo a Szt. Márk Tér mellett
Nagy étterem. Jzletes, francia és német konyha. Lakosztályok és szobák villanyvilágítással fűtéssel és fürdővel személyenkint 2 lirát feljebb. Telefon 152.
Tulajd. Venier Marco.

Modern hálósobák és ebédlő divánok eladók
Garami József
kárpitos mesternél Corsia Deák 26

„MERCUR“ könyvnyomdai-intézet

Fiume, Via degli Operai 14. sz.
Uj magyar nyomda Fiumében.

Telefon sz. 9-32.
Tulajdonos: CHILKO JÓZSEF

AURORA kávéház

Velence Szt Márktér
Kitünő ígylalt, tea kávé, csokoládé, cukrászsütemények stb.
Előzékeny kiszolgálás.
Kiránduló társaságoknak és iskoláknak olcsóbb árak.

Bonin penzió Velence

Corte Barozzi, a Britannia-szálló mellett.
Kitünő bécsi konyha, különösen magyarok és osztrákok által látogatva, egy pernyi távolság a Márkus-tértől.
Napi penzió ára 7 lira.